

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

דוח שנתי לשנה שהסתיימה

ביום 31 בדצמבר, 2018

חלק א'- דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה

חלק ב'- דוח תיאור עסקי התאגיד

חלק ג'- דוחות כספיים

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

תוכן העניינים:

<u>פרק</u>	<u>נושא</u>	<u>עמוד</u>
1	<u>תיאור החברה</u>	1-4
2	<u>ניתוח מצב כספי</u>	5-8
	א. <u>המצב הכספי של החברה המנהלת</u>	5-8
	ב. <u>תיאור מצבן הכספי של הקופות והקרנות שבניהול החברה</u>	9-10
3	<u>התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה</u>	11-14
4	<u>היקף נכסים מנוהלים</u>	15-16
	א. <u>שווי זכויות עמיתים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה</u>	15-16
	ב. <u>מספר חשבונות עמיתים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה</u>	17
5	<u>אירועים מהותיים</u>	18
	א. <u>אירועים מהותיים בתקופת הדו"ח</u>	18
	ב. <u>אירועים לאחר תקופת הדו"ח</u>	18
	ג. <u>הליכים משפטיים</u>	19-20
6	<u>תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים</u>	20
	<u>הצהרה מנכ"ל</u>	21
	<u>הצהרה מנהלת כספים</u>	22

פרק 1: תיאור החברה

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת" או "אלטשולר שחם גמל") מתכבדת להציג את דוח הדירקטוריון לרבעון הרביעי של שנת 2018 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (להלן: "תקופת הדו"ח").

החברה הינה חברה מנהלת בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן: "החוק"), אשר התאגדה ביום 9 בדצמבר, 2001.

לפירוט בדבר אחזקות של בעלי המניות בחברה ומסמכי היסוד של החברה ראה פרק א' לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2018.

נכון ליום 31.12.2018 (להלן: "מועד הדו"ח") בניהול החברה 5 קופות גמל ו-2 קרנות פנסיה (להלן: "הקופות"), כדלקמן:

שם הקופה	סוג הקופה	תחילת הפעילות
אלטשולר שחם גמל	תגמולים ופיצויים	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם השתלמות	קרן השתלמות	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם פיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם חיסכון פלוס	קופת גמל להשקעה	נובמבר 2016
אלטשולר שחם חיסכון לילד	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	ינואר 2017
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה	קרן פנסיה	יולי 2008
אלטשולר שחם פנסיה כללית	קרן פנסיה	יולי 2008

* לקופות אלה מוזגו קופות גמל שהחלו את פעילותן בשנת 2001.

מספרי מס הכנסה של קופות הגמל וקרנות הפנסיה ותקרת שיעורי הפרשות מירבית:

1. קופות גמל - לעצמאיים, שכירים וקופות אישיות לפיצויים, בעלת 8 מסלולי השקעה:

שם הקופה - אלטשולר שחם גמל	מספר אישור במס הכנסה
אלטשולר שחם גמל לבני 60 ומעלה	9952
אלטשולר שחם גמל לבני 50-60	9951
אלטשולר שחם גמל לבני 50 ומטה	9950
אלטשולר שחם גמל מניות	1375
אלטשולר שחם גמל אג"ח ללא מניות	1376
אלטשולר שחם גמל אג"ח ממשלות	1395
אלטשולר שחם גמל אג"ח עד 15% במניות	472
אלטשולר שחם גמל כספי	1394

הפרשות מעביד: עד 7.5% מגובה השכר המדווח ברוטו ועד התקרה המותרת, לפי השיעורים והתנאים הקבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) תשכ"ד - 1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה").

הפרשות עובד: עד 7% מגובה השכר המדווח ברוטו ועד התקרה המותרת, לפי השיעורים והתנאים הקבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה.

הפרשות מעביד לפיצויים: עד 8.33% משכר העובד.

הפרשות עצמאי: עד גובה התקרה המותרת לפי תקנות מס הכנסה.

2. קרנות השתלמות- לשכירים ולעצמאיים, בעלת 8 מסלולי השקעה:

שם הקופה- אלטשולר שחם השתלמות	מספר אישור במס הכנסה
אלטשולר שחם השתלמות כללי	1093
אלטשולר שחם השתלמות מניות	1377
אלטשולר שחם השתלמות כללי ב' *	1290
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ללא מניות	1378
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ממשלות	1399
אלטשולר שחם השתלמות כספית	1398
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח עד 15% במניות	558
אלטשולר שחם השתלמות הלכה	12256

הפרשות מעביד: עד 7.5% מגובה השכר ברוטו ועד התקרה המותרת.

הפרשות עובד: עד 2.5% מגובה השכר ברוטו ועד התקרה המותרת, ובלבד שהשיעורים לא יעלו על השיעורים הנקובים בהסכם קיבוצי, והפרשות העובד לא יפחתו משליש מהפרשות המעביד.

הפרשות עצמאי: הפקדות יחיד שיש לו בשנת המס הכנסה מעסק או ממשלח יד.

* המסלול סגור למצטרפים חדשים החל מיום 1 בינואר, 2016.

3. קופות מרכזיות לפיצויים - למעבידים, בעלת 4 מסלולי השקעה:

מספר אישור במס הכנסה	שם הקופה - אלטשולר שחם פיצויים
1094	אלטשולר שחם פיצויים כללי
1417	אלטשולר שחם פיצויים אג"ח ללא מניות
2008	אלטשולר שחם פיצויים כספי
588	אלטשולר שחם פיצויים אג"ח עד 15% במניות

הפרשות מעביד: עד 8.33% מהשכר.

החל מינואר 2008, לא ניתן לפתוח קופות מרכזיות לפיצויים חדשות. בגין קופות קיימות, החל מינואר 2011, לא ניתן לבצע הפקדות לקופות אלו.

4. קופות גמל להשקעה - בעלת 6 מסלולי השקעה:

מספר אישור במס הכנסה	שם הקופה - אלטשולר שחם חיסכון פלוס
7798	אלטשולר שחם חיסכון פלוס כללי
7799	אלטשולר שחם חיסכון פלוס מניות
7800	אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח עד 15% במניות
7801	אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח ללא מניות
7802	אלטשולר שחם חיסכון פלוס כספי
12257	אלטשולר שחם חיסכון פלוס הלכה

הפרשות עמית: עד לתקרה של 70,000 ש"ח לאדם בכל שנה קלנדרית עבור כל קופות הגמל להשקעה שברשותו. תקרת ההפקדה תתעדכן מדי שנה בהתאם להוראות הדין. נכון ליום 1.1.2019 תקרת ההפקדה הינה 71,122 ש"ח.

5. קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד - בעלת 4 מסלולי השקעה:

מספר אישור במס הכנסה	שם הקופה - אלטשולר שחם חיסכון לילד
11325	אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מועט
11326	אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון בינוני
11327	אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מוגבר
11328	אלטשולר שחם חיסכון לילד הלכה

הפרשות ביטוח לאומי: 50 ש"ח בכל חודש עבור כל ילד במדינת ישראל המשולמת בגינו קצבת ילדים מיום היוולדו ועד הגיעו לגיל 18.

הפרשות הורה: באפשרות ההורה להגדיל את סכום החיסכון ב- 50 ש"ח נוספים בכל חודש מתוך קצבת הילדים המשולמת על ידי הביטוח הלאומי.

בנוסף ביטוח לאומי יפקיד 2 הפקדות נוספות של 500 ש"ח כ"א בשני מועדים שונים (לילדים שנולדו עד ליום 31.12.2016 יינתן מענק בגיל 18 ובגיל 21 בסך 500 ש"ח כל אחד. לילדים שנולדו החל מיום 1.1.2017 יינתן מענק בגיל 21 בסך 500 ש"ח וינתנו שני מענקים נוספים בסך של 250 ש"ח כל אחד, בגיל 3 וכן בגיל 12 לילדה ו-13 לילד, בתנאי שהכספים לא נמשכו עד מועד זה).

6. קרנות פנסיה חדשות:

מספר אישור ראשי במס הכנסה	שם הקרן
1328	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה
1329	אלטשולר שחם פנסיה כללית

קרן פנסיה מקיפה - לשכירים ולעצמאיים, בעלת 7 מסלולי השקעה:

מספר מסלול השקעה	שם הקרן - אלטשולר שחם פנסיה מקיפה
9757	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 ומטה
9758	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 עד 60
9759	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 60 ומעלה
9760	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול הלכה
12419	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול מניות
2196	אלטשולר שחם מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה קיימים
12138	אלטשולר שחם מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה

קרן פנסיה כללית - לשכירים ולעצמאיים, בעלת 5 מסלולי השקעה:

מספר מסלול השקעה	אלטשולר שחם פנסיה כללית
9761	אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 ומטה
9762	אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 עד 60
9763	אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 60 ומעלה
8580	אלטשולר שחם כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה קיימים
12139	אלטשולר שחם כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה

הפרשות מעביד: עד 7.5% מהשכר המדווח ועד התקרה המותרת, לפי השיעורים והתנאים הקבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה.

הפרשות עובד: עד 7% מהשכר המדווח ועד התקרה המותרת, לפי השיעורים והתנאים הקבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה.

הפרשות מעביד לפיצויים: עד 8.33% משכר העובד לפיצויים.

בקרן הפנסיה המקיפה: סך הפרשות לקרן פנסיה חדשה מקיפה, לשכיר ועצמאי, לא יעלה על 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק.

פרק 2: ניתוח מצב כספי**א. המצב הכספי של החברה המנהלת****1. המצב הכספי של החברה**

נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה של החברה ליום 31 בדצמבר, 2018 הסתכמו לסך של כ- 79.6 מיליארד ש"ח.

להלן פרטים לגבי סעיפים עיקריים מתוך מאזן החברה המנהלת ליום 31 בדצמבר, 2018 (באלפי ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2018	
221,356	289,954	נכסים
99,341	108,647	השקעות פיננסיות
46,966	61,887	מזומנים ושווה מזומנים
367,663	460,488	סה"כ נכסים
135,710	184,848	הון עצמי
231,953	275,640	התחייבויות
367,663	460,488	סה"כ התחייבויות והון עצמי

יתרת ההשקעות הפיננסיות ויתרות המזומנים של החברה הסתכמו לסך של 170,534 אלפי ש"ח המהווים כ-37% מסך המאזן.

יתרת הנכסים הסתכמה לסך של 289,954 אלפי ש"ח המהווים כ-63% מסך המאזן.

הגידול ביתרת הנכסים נובע בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות רכישה נדחות, נכסים בלתי מוחשיים ורכוש קבוע לעומת היתרה שעמדה ליום 31 בדצמבר, 2017.

ההון העצמי של החברה הסתכם לסך של 184,848 אלפי ש"ח המהווים כ-40% מסך המאזן. יחס ההון למאזן ליום 31 בדצמבר, 2017 עמד על כ-37%.

התחייבויות החברה הסתכמו לסך של 275,640 אלפי ש"ח המהווים כ-60% מסך המאזן. הגידול ביתרת ההתחייבויות במאזן נובע בעיקר כתוצאה מגידול יתרת הזכאים ויתרות זכות, מגידול התחייבות בגין מיסים שוטפים וגידול ביתרת ההתחייבויות הפיננסיות לעומת היתרה שעמדה ליום 31 בדצמבר, 2017.

2. תוצאות הפעילות

להלן פרטים לגבי סעיפים עיקריים מתוך הדוח על הרווח הכולל (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	
		הכנסות
375,370	526,507	מניהול קופות גמל וקרנות פנסיה
297	254	הכנסות מימון
3,277	2,432	הכנסות אחרות
		הוצאות
147,967	208,235	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
177,356	234,408	הוצאות הנהלה וכלליות
6,721	7,739	הוצאות אחרות
6,652	9,115	הוצאות מימון
40,248	69,696	רווח לפני מס

הכנסות - היקף הנכסים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה המנוהלות ע"י החברה ליום 31 בדצמבר, 2018 הסתכם לסך של כ- 79.6 מיליארד ש"ח, אשר הניבו לתקופת הדוח סך של כ- 526,507 אלפי ש"ח. עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה נדחות - כוללות בעיקר עמלות שוטפות לסוכנים. הוצאות הנהלה וכלליות - כוללות בעיקר שכר עבודה ונלוות, דמי תפעול בנקים, הוצאות לחברה האם בגין שירותים שהתקבלו בתקופת הדוח, הוצאות דיוור ופרסום ויחסי ציבור. הוצאות אחרות - כוללות את הפחתת הנכסים הבלתי מוחשיים והוצאות בגין דמי סליקה. הוצאות מימון - כוללות בעיקר הוצאות ריבית על הלוואות והוצאות בגין עדכון הפרשה לירידת ערך של שטרי ההון וזאת לאור עדכון אומדן צפי החוזרים.

3. תזרים

מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת הסתכמו לסך של 37,004 אלפי ש"ח בתקופת הדוח לעומת 30,334 אלפי ש"ח בשנת 2017. העלייה נובעת מגידול ברווח הנקי ובמיסים שהתקבלו מול גידול בהוצאות הרכישה הנדחות. תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו לסך של 35,024 אלפי ש"ח ונבעו בעיקר מהשקעה בנכסים בלתי מוחשיים סך של 12,328 אלפי ש"ח וברכישות של השקעות פיננסיות בסך של 13,998 אלפי ש"ח. תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות מימון הסתכמו לסך של 12,941 אלפי ש"ח ונבעו בעיקר מהלוואות שהתקבלו בתקופת הדוח בנטרול פירעון הלוואות מבנקים ואחרים.

4. הון עצמי ודרישות הון

יתרת ההון העצמי ליום 31 בדצמבר, 2018 הינה 184,848 אלפי ש"ח. יתרת ההון הנדרשת על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן: "תקנות ההון") לתאריך המאזן הינה 151,897 אלפי ש"ח. עודף ההון העצמי לסוף תקופת הדו"ח הסתכם לסך של 32,951 אלפי ש"ח.

להערכת החברה, לא קיימים אירועים העלולים להצביע על קשיים כספיים או להוביל לגירעון בהון העצמי המינימלי הנדרש בהתאם לתקנות ההון. כמו כן, החברה אינה מעריכה כי בשנה הקרובה תידרש לגייס מקורות לצורך עמידה בהוראות תקנות אלו.

רו"ח המבקר של החברה מנהלת לא הפנה בחוות דעתו את תשומת ליבה של החברה לאירועים מהותיים אשר יש בהם כדי להשפיע על התוצאות הכספיות.

5. מקורות מימון**מסגרות אשראי בנקאיות:**

- לחברה מסגרת אשראי בנקאית בסך 1,500 אלפי ש"ח בריבית שנתית בשיעור של פריים. נכון ליום 31 בדצמבר, 2018 לא נוצלה מסגרת אשראי זו.
- לחברה מסגרת אשראי בנקאית בסך 5,000 אלפי ש"ח בריבית שנתית בשיעור של פריים + 0.5. נכון ליום 31 בדצמבר, 2018 לא נוצלה מסגרת אשראי זו.

הלוואות בנקאיות:

- ביום 29 בינואר, 2015 חתמה החברה על הסכם למסגרת הלוואה בסך של 80 מיליון ש"ח. עד לסוף שנת 2017, נלקחו על חשבון מסגרת האשראי, סך כולל של כ- 73.5 מיליון ש"ח בריבית של כ- 3.28% - 3.43% ובפריים + 1.23%. הוצאות המימון שנוקפו בגין מסגרת הלוואה זו בשנים 2017 ו-2018 מסתכמות לסך של 1,640 ו- 1,062 אלפי ש"ח בהתאמה. ביום 22 באוגוסט, 2018 פרעה החברה את יתרת הלוואה בפירעון מוקדם.
- ביום 1 בינואר, 2017 חתמה החברה על הארכת הסכם הלוואה בסך של 42 מיליון ש"ח עד ליום 29 במרס, 2017. ביום 29 במרס, 2017 חתמה החברה על חידוש למסגרת הלוואה בסך של 42 מיליון ש"ח וניצלה את סך המסגרת בריבית שנתית נומינלית של פריים+0.35%. ביום 26 ביוני, 2017 חתמה החברה על הסכם חדש למסגרת הלוואה, המחליף את הסכם הלוואה הישן, בסך של 50 מיליון ש"ח, עד ליום 30 באפריל, 2018, מתוכה ניצלה החברה 46 מיליון ש"ח, בריבית שנתית נומינלית בגובה של 2.16%. ביום 9 באפריל, 2018, ניצלה החברה סך של 4 מיליון ש"ח נוספים ממסגרת הלוואה בסך של 50 מיליון ש"ח בריבית שנתית נומינלית בגובה של 1.9%. ביום 30 באפריל, 2018 חתמה החברה על תוספת להסכם הלוואה אשר מאריכה את תוקפה של מסגרת הלוואה עד ליום 30 ביוני, 2018 בריבית שקלית קבועה בגובה 1.95%. ביום 21 במאי, 2018 חתמה החברה על תוספת להסכם הלוואה אשר מגדיל את מסגרת הלוואה לסך של 60 מיליון ש"ח עד ליום 30 ביוני, 2018 וניצלה סך של 10 מיליון ש"ח נוספים בריבית שנתית נומינלית בגובה של 1.95%. ביום 1 ביולי, 2018 חתמה החברה על תוספת להסכם הלוואה אשר מאריכה את תוקפה של מסגרת הלוואה עד ליום 31.7.2018. ביום 29 ביולי, 2018 חתמה החברה על תוספת להסכם הלוואה אשר מאריכה את תוקפה של מסגרת הלוואה עד ליום 31.8.2018. בריבית שנתית נומינלית בגובה של 1.9%. הוצאות המימון שנוקפו בגין מסגרת הלוואה זו בשנים 2017 ו-2018 מסתכמות לסך של 969 ו- 713 אלפי ש"ח בהתאמה. ביום 22 באוגוסט, 2018 פרעה החברה את יתרת הלוואה בפירעון מוקדם.

- ביום 19 באוגוסט, 2018 וביום 21 באוגוסט, 2018 חתמה החברה על שני הסכמי הלוואה הבאים:

1. הסכם מול בנק לאומי לישראל בע"מ המורכב מהלוואה ומשתי מסגרות אשראי שונות:

(א) מסגרת אשראי בסך של 40 מיליון ש"ח לתקופה של שנתיים אשר החלה במועד ניצול האשראי הראשון של מסגרת אשראי זו, בריבית שקלית קבועה בגובה 2.75% המשולמת אחת לחודש. קרן הלוואה תפרע בתום שנתיים ממועד הניצול הראשון. עד למועד הדוח נוצלה הלוואה בסך 20 מיליון ש"ח מתוך מסגרת אשראי זו.

(ב) הלוואה בסך של 45 מיליון ש"ח לתקופה של 7 שנים אשר החלה במועד נטילת הלוואה, בריבית שקלית קבועה בגובה של 3.77% המשולמת אחת לרבעון. קרן הלוואה תפרע בתשלומים רבעוניים שווים לאורך תקופת הלוואה.

(ג) מסגרת אשראי בסך של 10 מיליון ש"ח לתקופה של 7 שנים אשר תחל במועד הניצול הראשון של מסגרת אשראי זו. עד למועד הדוח לא ניצלה החברה אשראי ממסגרת זו. הוצאות המימון שנוקפו בגין הלוואה ומסגרות אשראי אלו מסתכמות בשנת הדוח לסך של 1,153 אלפי ש"ח.

2. הסכם הלוואה מבנק מזרחי טפחות בע"מ בסך של 40 מיליון ש"ח, אשר מתחדשת אוטומטית אחת לחודש לתקופה של עד שנתיים ממועד נטילת הלוואה, בריבית שנתית בשיעור של פריים + 0.71%. הוצאות המימון שנוקפו בגין הלוואה זו מסתכמות בשנת הדוח לסך של 327 אלפי ש"ח.

- להבטחת הלוואות המפורטות לעיל חתמה החברה על התחייבויות לעמידה באמות מידה פיננסיות. נכון לתאריך הדו"ח החברה עומדת בהתחייבויותיה באמות המידה הפיננסיות. למידע נוסף ראה באור 14ג' לדוחות הכספיים.

הלוואה מצד קשור:

- ביום 26 ביולי, 2017, אישר דירקטוריון החברה הסכם התקשרות עם צד קשור הכולל העמדת מסגרת אשראי בסך של 50 מיליון ש"ח מחברת אלטשולר שחם שירותי ניהול בע"מ (לשעבר: אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ) הנושאת ריבית שנתית בהתאם להוראות סעיף 3(י) לפקודת מס הכנסה (להלן: "מסגרת האשראי"). האשראי, בתוספת הריבית יוחזרו לאלטשולר שחם שירותי ניהול בע"מ בתום 3 שנים ממועד העמדת האשראי. במהלך שנת 2017 ניצלה החברה סך של 39 מיליון ש"ח ממסגרת האשראי. במהלך שנת 2018 ניצלה החברה סך של 1 מיליון ש"ח נוספים ממסגרת האשראי. הוצאות המימון שנוקפו בגין מסגרת אשראי זו בשנים 2017 ו-2018 מסתכמות לסך של 340 אלפי ש"ח ו-1,044 אלפי ש"ח, בהתאמה. לפי הסכמה בכתב מול התאגידים הבנקאיים, כל עוד לא יפרע סכום על חשבון מסגרת אשראי זו, היא לא תיכלל ביחס כיסוי חוב וביחס הון עצמי למאזן כהגדרתו בהסכמי מסגרת האשראי מיום 18 באוגוסט, 2018 ומיום 21 באוגוסט, 2018. לאחר תאריך המאזן, ניצלה החברה סך של 2 מיליון ש"ח נוספים ממסגרת האשראי.

ב. תיאור מצבן הכספי של הקופות והקרנות שבניהול החברה**1. נתוני צבירה נטו לכל רבעון של קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה באלפי ש"ח לתקופת****הדו"ח:**

הטבלה הבאה מציגה את הצבירות נטו של הקופות באלפי ש"ח לתקופת הדו"ח, המורכבת מהעברת צבירות לקופות ומהקופות, הפקדות ומשיכות. הצבירה החיובית בתקופת הדו"ח בכלל נכסי הקופות נובעת בעיקרה מעודף העברות לקופות והפקדות על פני משיכות והעברות מהקופות.

סה"כ צבירה נטו	סה"כ צבירה נטו	סה"כ צבירה נטו	סה"כ צבירה נטו	שם הקופה
רבעון 4 2018	רבעון 3 2018	רבעון 2 2018	רבעון 1 2018	
515,624	1,229,572	1,389,854	1,442,716	אלטשולר שחם גמל לבני 50-60
123,913	135,083	106,965	177,866	אלטשולר שחם גמל מניות
411,384	326,614	297,965	465,454	אלטשולר שחם גמל לבני 50 ומטה
(2,016)	7,909	2,255	(187)	אלטשולר שחם גמל אג"ח ללא מניות
21,181	(1,384)	(4,175)	4,407	אלטשולר שחם גמל אג"ח ממשלות
(7,351)	64,490	18,724	5,215	אלטשולר שחם גמל אג"ח עד 15% במניות
226,190	448,468	277,816	350,861	אלטשולר שחם גמל לבני 60 ומעלה
59,848	(12,830)	3,460	6,143	אלטשולר שחם גמל כספי
1,915,563	2,093,926	2,031,997	2,129,202	אלטשולר שחם השתלמות כללי
373,122	233,361	255,737	310,382	אלטשולר שחם השתלמות מניות
(28,108)	41,730	1,819	(675)	אלטשולר שחם השתלמות כללי ב'
6,056	10,281	11,690	(2,166)	אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ללא מניות
30,147	(3,256)	1,105	4,932	אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ממשלות
(62,683)	214,862	97,364	71,173	אלטשולר שחם השתלמות אג"ח עד 15% במניות
59,567	(13,174)	5,274	8,464	אלטשולר שחם השתלמות כספית
3,021	364	0	0	אלטשולר שחם השתלמות הלכה
(5,248)	(26,948)	21,712	(13,171)	אלטשולר שחם פיצויים כללי
(793)	(1,228)	(4,526)	(134)	אלטשולר שחם פיצויים אג"ח ללא מניות
(222)	(480)	634	(117)	אלטשולר שחם פיצויים כספי
(31,890)	20,374	(24,089)	(5,699)	אלטשולר שחם פיצויים אג"ח עד 15% במניות
351,781	240,423	266,059	356,206	אלטשולר שחם חיסכון פלוס כללי
180,770	133,666	118,306	252,333	אלטשולר שחם חיסכון פלוס מניות
35,039	40,841	35,633	64,059	אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח עד 15% מניות
15,180	875	5,646	10,817	אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח ללא מניות
14,425	(322)	1,605	2,894	אלטשולר שחם חיסכון פלוס כספי
5,196	1,714	0	0	אלטשולר שחם חיסכון פלוס הלכה
32,737	24,269	22,746	22,844	אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מועט
63,899	51,214	49,027	48,770	אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון בינוני
151,737	109,810	111,003	110,074	אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מוגבר
26,826	19,628	19,745	19,296	אלטשולר שחם חיסכון לילד הלכה
8,030	4,395	6,116	6,348	אלטשולר שחם פנסיה כללית
499,336	374,917	418,826	437,480	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה
4,992,261	5,769,164	5,546,293	6,285,787	סה"כ צבירה

2. תשואות נומינליות ברוטו לכל רבעון של קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה לתקופת הדו"ח:

שם הקופה	תחום פעילות	רבעון 1 2018 תשואה נומינלית ברוטו (ב-%)	רבעון 2 2018 תשואה נומינלית ברוטו (ב-%)	רבעון 3 2018 תשואה נומינלית ברוטו (ב-%)	רבעון 4 2018 תשואה נומינלית ברוטו (ב-%)
אלטשולר שחם גמל לבני 50-60	תגמולים ופיצויים	(0.14)	1.12	2.35	(4.84)
אלטשולר שחם גמל מניות	תגמולים ופיצויים	(1.13)	2.77	4.93	(11.15)
אלטשולר שחם גמל לבני 50 ומטה	תגמולים ופיצויים	(0.50)	1.41	2.77	(6.03)
אלטשולר שחם גמל אג"ח ללא מניות	תגמולים ופיצויים	0.28	(0.27)	0.68	(1.11)
אלטשולר שחם גמל אג"ח ממשלות	תגמולים ופיצויים	0.62	(0.72)	0.44	(1.14)
אלטשולר שחם גמל אג"ח עד 15% במניות	תגמולים ופיצויים	0.12	0.03	1.13	(2.35)
אלטשולר שחם גמל לבני 60 ומעלה	תגמולים ופיצויים	0.05	0.53	1.64	(3.17)
אלטשולר שחם גמל כספי	תגמולים ופיצויים	0.02	0.03	0.01	0.00
אלטשולר שחם השתלמות כללי	קרן השתלמות	(0.25)	1.07	2.35	(4.82)
אלטשולר שחם השתלמות מניות	קרן השתלמות	(1.12)	2.76	4.92	(11.01)
אלטשולר שחם השתלמות כללי ב'	קרן השתלמות	(0.58)	1.75	3.00	(5.86)
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ללא מניות	קרן השתלמות	0.26	(0.29)	0.64	(1.10)
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ממשלות	קרן השתלמות	0.60	(0.67)	0.46	(1.26)
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח עד 15% במניות	קרן השתלמות	(0.06)	0.26	1.26	(2.09)
אלטשולר שחם השתלמות כספית	קרן השתלמות	0.03	0.03	0.03	0.00
אלטשולר שחם השתלמות הלכה	קרן השתלמות	0.00	0.00	0.91	(3.98)
אלטשולר שחם פיצויים כללי	קופה מרכזית לפיצויים	0.06	1.26	2.39	(4.81)
אלטשולר שחם פיצויים אג"ח ללא מניות	קופה מרכזית לפיצויים	0.39	(0.28)	0.59	(1.09)
אלטשולר שחם פיצויים כספי	קופה מרכזית לפיצויים	0.03	0.00	0.01	0.00
אלטשולר שחם פיצויים אג"ח עד 15% במניות	קופה מרכזית לפיצויים	0.07	0.23	1.16	(2.17)
אלטשולר שחם חיסכון פלוס כללי	קופת גמל להשקעה	(0.31)	0.78	2.21	(4.95)
אלטשולר שחם חיסכון פלוס מניות	קופת גמל להשקעה	(1.32)	2.77	4.94	(11.04)
אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח עד 15% במניות	קופת גמל להשקעה	0.07	(0.08)	1.15	(2.48)
אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח ללא מניות	קופת גמל להשקעה	0.35	(0.57)	0.59	(1.35)
אלטשולר שחם חיסכון פלוס כספי	קופת גמל להשקעה	0.01	0.02	0.01	0.00
אלטשולר שחם חסכון פלוס הלכה	קופת גמל להשקעה	-	-	1.14	(3.88)
אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מועט	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	0.04	0.24	1.54	(3.35)
אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון בינוני	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	(0.27)	0.84	2.17	(4.98)
אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מוגבר	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	(1.13)	2.85	4.95	(11.20)
אלטשולר שחם חיסכון לילד הלכה	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	(0.14)	0.57	2.02	(4.53)
אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 ומטה	קרן פנסיה כללית	(0.63)	1.27	2.78	(5.89)
אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 עד 60	קרן פנסיה כללית	(0.39)	1.06	2.33	(4.93)
אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 60 ומעלה	קרן פנסיה כללית	(0.24)	0.25	1.81	(3.50)
אלטשולר שחם כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה קיימים	קרן פנסיה כללית	0.40	(0.68)	1.67	(3.23)
אלטשולר שחם כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה	קרן פנסיה כללית	-	(1.36)	1.23	(3.74)
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 ומטה	קרן פנסיה מקיפה	(0.17)	2.04	3.01	(5.35)
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 עד 60	קרן פנסיה מקיפה	(0.01)	1.47	2.42	(4.13)
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 60 ומעלה	קרן פנסיה מקיפה	0.26	0.99	1.83	(2.62)
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול הלכה	קרן פנסיה מקיפה	0.31	1.08	2.16	(3.66)
אלטשולר שחם מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה קיימים	קרן פנסיה מקיפה	0.08	2.19	1.73	(0.01)
אלטשולר שחם מקיפה מסלול מניות	קרן פנסיה מקיפה	-	(1.40)	5.14	(9.62)
אלטשולר שחם מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה	קרן פנסיה מקיפה	-	1.04	1.36	0.02

פרק 3: התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה

פעילות החברה ותוצאותיה מושפעות במידה רבה ממצב שוקי ההון והמצב המאקרו כלכלי, לאור השפעתם על הכנסות החברה מהשקעות.

ההתרחשויות במשק הישראלי ובעולם והקשרן למדיניות ההשקעה

הכלכלה הישראלית האטה את קצב הצמיחה שלה במחצית השנייה של השנה, ולפי הערכות הלמ"ס עמדה הצמיחה בשנת 2018 על כ-3.2%. שיעור הצמיחה הינו גבוה בהשוואה לכלכלות מפותחות רבות ברחבי העולם. שיעור הצמיחה הינו נמוך יותר מהתחזיות המוקדמות של בנק ישראל, שעמדו על כ-3.7% ומהצמיחה בשנים הקודמות.

במהלך הרבעון האחרון סיימה נגידת בנק ישראל, קרנית פלוג, את כהונתה והוחלפה על ידי פרופ' אמיר ירון. רגע לפני כניסתו לתפקיד ולאחר 3.5 שנים בהן הריבית בארץ נותרה ברמתה הנמוכה ביותר מעולם, 0.1%, החליטו בבנק ישראל להעלות את הריבית לרמה של 0.25%. ההחלטה הפתיעה רבים לא רק בגלל שמדובר בתקופה שבין נגידים, אלא גם בשל החולשה היחסית שנרשמה בצמיחה המקומית ולאור העובדה שהאינפלציה עדיין נמצאת ברף התחתון של היעד הממשלתי.

לקראת סוף הרבעון האחרון קיבלה הכנסת החלטה להקדים את הבחירות לחודש אפריל 2019.

בארה"ב התקיימו במהלך הרבעון האחרון בחירות האמצע לקונגרס האמריקני, בהן חיזקו הרפובליקנים את מעמדם בסנאט בעוד הדמוקרטים זכו ברוב בבית הנבחרים. למרות השמחה של הנשיא טראמפ על שמירת השליטה בסנאט, איבוד הרוב בבית הנבחרים יסייע לדמוקרטים לחסום חוקים של הנשיא ולנהל חקירות נגד הממשל שלו בנושאים השנויים במחלוקת כגון קשריו העסקיים עם הסעודיים והרוסים.

הפד האמריקני העלה במהלך הרבעון האחרון את הריבית פעמיים, וזאת לאור הביצועים החזקים של הכלכלה וכניסת האינפלציה לטווח היעד. מהלך זה הביא את הריבית בארה"ב בסוף שנת 2018 לטווח של 2.25% ל-2.5%. זו הפעם הראשונה מאז שנת 2008 בה הריבית בארה"ב גבוהה יותר מיעד האינפלציה - 2.0%. בעקבות הלחץ של הנשיא טראמפ ואולי לאור המגמה השלילית שנרשמה בשוק המניות, הצהיר הפד כי הריבית הקצרה במדינה קרובה לרמת "הריבית הנייטרלית" והפחית את מספר העלאות הריבית החזוי לשנת 2019 לשתי העלאות בלבד (לעומת ארבע העלאות בתוואי הקודם).

במהלך הרבעון האחרון נראתה עליית מדרגה במלחמת הסחר בין ארה"ב לסין, במסגרתה הצהירו שתי המדינות על הטלת מכסים על ייבוא של מוצרים שונים לשטחן. לקראת סוף הרבעון הסכימו שתי המעצמות על "הפסקת אש" של 90 יום במהלכה לא תעלה ארה"ב את המכסים על ייבוא מסין, ובתמורה סין התחייבה להגדיל משמעותית את היקף הייבוא שלה מארה"ב ולהפחית את המכסים על ייבוא מכוניות אמריקניות. במקביל, הצדדים נכנסו למשא ומתן אינטנסיבי לשם הגעה מהירה להסכם סחר ארוך טווח.

במהלך הרבעון האחרון התרבו הסימנים לכך שהכלכלה האירופית אינה מצליחה להתאושש למרות תוכנית ההרחבה הכמותית הרחבה בה עדיין נוקט הבנק המרכזי ביבשת. הצמיחה בגוש היורו עמדה ברבעון השלישי על 0.6% ברמה שנתית, הנמוכה מזה שנים רבות. עדות נוספת לחולשה הכלכלית מגיעה מגרמניה, המעצמה המובילה בגוש, שכלכלתה התכווצה ב-0.8% ברבעון השלישי, לראשונה מזה כארבע שנים. אופטימיות מסוימת אפשר לראות בצרפת, שכלכלתה צמחה ב-1.7% בשיעור שנתי.

במרכז העניינים בגוש עמדה בריטניה, שעדיין לא הצליח להגיע להסכם סופי עם נציגי האיחוד בנוגע להיפרדות שלה מהאיחוד. עם זאת, שני הצדדים הסכימו על דחיית מועד ההיפרדות בפועל לסוף שנת 2020 (במקום מרס 2019), מה שנותן לראש ממשלת בריטניה, תרזה מיי, אורכה כדי לאשר את ההסכם בפרלמנט.

צרות נוספות בגוש הגיעו מכיוונה של הכלכלה האיטלקית, הנמצאת במשבר עמוק. הקואליציה הבלתי יציבה שהוקמה במדינה הגדילה את החששות מפני חריגה תקציבית גדולה השנה. ואכן, הממשלה הציגה תקציב עם יעד גירעון שנתי של 2.4%, הגבוה פי שלושה מהיעד של הממשלה הקודמת. החשש הוא שמדינות נוספות בגוש ילכו בעקבות איטליה, יגדילו את החוב הלאומי שלהן, ובכך יגדל מחדש הסיכון הפיננסי באירופה.

למרות החששות מהתרחבות החובות בגוש והחרפה במלחמת הסחר עם ארה"ב, הבנק המרכזי באירופה חזר על הצהרתו לגבי צמצום תוכנית הרכישות ואף הפסקתה לגמרי בסוף השנה. עם זאת, הבנק המרכזי ימשיך להשקיע מחדש את כספי האג"ח שייגעו לפדיון, כך שתימשך התמיכה החלקית והיא תסייע למדינות הגוש להמשיך להתחזק. הבנק הותיר את הריבית ללא שינוי והעריך כי העלאת הריבית הראשונה בגוש לא תהיה לפני סוף שנת 2019.

אחרי מספר רבעונים ללא צמיחה, יפן חזרה לצמוח במהלך הרבעון האחרון. לפי האומדן הראשוני, יפן צמחה בשיעור מפתיע של כ-3%, בעיקר בשל התחזקות בהשקעות ובצריכה הפרטית.

העלאות הריבית בארה"ב והתחזקות המטבע המקומי, הובילה לבריחת כספים ולטלטלה בחלק מהשווקים המתעוררים. ברבעון האחרון הייתה זו ארגנטינה, שנכנסה למשבר עמוק. הבנק המרכזי במדינה העלה את הריבית ל-60% בניסיון לעצור את קריסת המטבע, אולם גם זה לא הועיל והפסו המשיך להיחלש. גלגל ההצלה הגיע מקרן המטבע הבינלאומית, שהסכימה לתת לארגנטינה את הלוואת החילוץ הגדולה ביותר מאז ומעולם בסך של 57.1 מיליארד דולר. למרות הסיוע הנדיב, נגיד הבנק של ארגנטינה, לואיס קאפוטו, התפטר מתפקידו לאחר שהתנגד להגבלות שהטילה קרן המטבע על הבנק המרכזי במדינה.

במהלך הרבעון באחרון צנח מחיר הנפט בשיעור ניכר, ומחיר חבית נפט מסוג WTI עמד בסוף הרבעון האחרון על מחיר שפל של כ-43 דולרים. למרות הסנקציות האמריקניות על ייצוא נפט מאירן, קצב הפקת הנפט בעולם, בעיקר בארה"ב ובערב הסעודית, התגבר מאוד לאחרונה ויצר עודף היצע שהוריד את מחיר הזהב השחור. כדי לתמוך במחיר הנפט, התקיימה בתחילת דצמבר 2018 פגישה של נציגי קרטל הנפט אופ"ק, שם סוכם על קיצוץ מתוכנן של כ-1.2 מיליון חביות נפט ביום.

ברבעון האחרון התחלפה מגמת העליות שנרשמה בשוקי ההון מתחילת השנה למגמה שלילית, בעיקר לאור התחממות מלחמת הסחר בין ארה"ב לסין והחששות מפני האטה בקצב הצמיחה בארה"ב, במיוחד אם הפד ימשיך לבצע העלאות ריבית נוספות בשנה הקרובה. בנוסף, ההאטה באירופה במקביל לסיום הצפוי של תוכנית רכישת האג"ח של הבנק המרכזי בסוף השנה, הובילו לירידות חדות גם באפיק האג"חי ביבשת. הירידות החדות הובילו את המדדים המובילים בעולם לסיים את שנת 2018 בתשואות שליליות. ביניהם, מדד ה-S&P500 ירד בשנת 2018 ב-6.2% ומדד הנאסד"ק איבד 3.9% מערכו. באירופה נרשמו אף ירידות חדות יותר, ומדד הדאקס הגרמני למשל צלל ב-18.2% במהלך השנה החולפת. בארץ נרשמו ירידות מתונות יותר במדד ת"א 35, שירד בכ-3%, אולם מנגד מדד המניות הקטנות (SME60) צלל בכ-23%.

בשוק האג"ח העולמי ראינו מגמה מעורבת במהלך הרבעון האחרון והשנה כולה. בלטו במיוחד האג"ח האמריקניות, הן הקצרות והן הארוכות, שהמשיכו את מגמת עליית התשואות שלהן לאור התחזקות ההערכות כי הפד ימשיך את העלאות הריבית כמתוכנן.

במהלך הרבעון האחרון השארנו את החשיפה המנייתית בהשקעותינו ללא שינוי מהותי, כך שכיום עומדת החשיפה המנייתית על כ-97% בתיקי המניות. שיעור החשיפה למניות בארץ עמד בסוף הרבעון האחרון על כ-36% מתיק המניות, תוך התמקדות במניות הבנקים והנדל"ן המניב וכ-64% הוקצו למניות בחו"ל ללא שינוי מהותי באלוקציה למגזרים השונים בהשוואה לסוף הרבעון האחרון של שנת 2017.

באפיק האג"חי, הגדלנו את החשיפה לאפיק צמוד מדד בכ-2% מתיק האג"ח, כך שהיא עמדה בסוף הרבעון על 42% מתיק האג"ח, ושאר 58% מהתיק הושקעו באג"ח שקליות וזרות. הגדלת החשיפה באפיק הצמוד נובעת מירידת ציפיות האינפלציה לאורך עקום התשואות הישראלי. מח"מ תיק האג"ח נותר ללא שינוי והוא עמד בסוף התקופה על 4 שנים. גם באפיק הקונצרני לא ביצענו שינויים מהותיים בהשוואה לרבעון הקודם.

אירועים לאחר המאזן

לא נרשמו אירועים מיוחדים.

קשר בין התפתחויות מקרו כלכליות להתפתחות קופות

ההתפתחויות בשוק קופות הגמל וקרנות הפנסיה השפיעו על התנהלות והתפתחות קופות הגמל וקרנות הפנסיה של החברה.

סך נכסי קופות הגמל בישראל (תגמולים ופיצויים, קרנות השתלמות, קופות מרכזיות לפיצויים, קופות גמל להשקעה וקופות גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד) הסתכמו למועד הדו"ח לסך של כ- 461 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 448 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, מדובר בגידול בשיעור של כ-3%. נכסי קופות הגמל של החברה עלו במהלך תקופת הדו"ח מסך נכסים של 57.18 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017 לסך נכסים של 75.85 מיליארד ש"ח נכון למועד הדו"ח, מדובר בגידול המהווה צמיחה בשיעור של כ- 33% בסך נכסי קופות המנוהלות על ידי החברה.

הגידול בנכסי קופות הגמל אותן מנהלת החברה נובע, בין היתר, משיווק מוצרים חדשים אשר קיבלו תוקף בחקיקה וביוזמות של המדינה כגון קופת גמל להשקעה וקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד (בתוכנית חיסכון ארוך טווח לילד רוב בתי האב במדינת ישראל שבחרו בקופות הגמל, בחרו בחברה). מוצרים אלו העלו את מודעות הצרכנים לחשיבות החיסכון ובכך חשפו את הצרכנים למגוון בתי ההשקעות המספקים את המוצרים החדשים. יתרה מזאת, הידוק הקשרים עם המפיצים ותשואות חיוביות בטווחים הארוכים, הובילו לחיזוק המותג ולגידול בהעברת צבירות ועודף הפקדות לקופות הגמל וקרנות ההשתלמות של החברה.

נכסי קרנות הפנסיה בישראל (קרנות חדשות מקיפות וכלליות) הסתכמו בסוף תקופת הדוח לסך של 335.6 מיליארד ש"ח לעומת סך נכסים של 303.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, מדובר בגידול בשיעור של כ- 11%.

נכסי קרנות הפנסיה של החברה גדלו במהלך תקופת הדו"ח מסך נכסים של 2.04 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, לסך נכסים של כ- 3.71 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018. מדובר בגידול בשיעור של כ- 82% בנכסי הקרנות. הגידול נבע בעיקר מהמשך צמיחה מואצת הכוללת גיוס לקוחות חדשים כתוצאה מתשואות עודפות על השוק בטווח הארוך, פעולות שיווק ממוקדות לקידום וחיזוק קרן הפנסיה של החברה וכן כתוצאה ישירה מחיזוק ומיצוב החברה בקרב כלל החוסכים. כמו כן, בחירת קרן הפנסיה של החברה כאחת מקרנות ברירת המחדל שנבחרו ע"י רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון עוררו מודעות ושיח בקרב ציבור החוסכים. מהלכים אלו יחד הובילו לגידול בכמות העמיתים ובהיקף הצבירות שהועברו לקרן.

פרק 4: היקף נכסים מנוהלים**א. שווי זכויות עמיתים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2018 (באלפי ש"ח)**

1. קופות הגמל:

שם הקופה	סה"כ זכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר 2018
אלטשולר שחם גמל לבני 60 ומעלה	7,059,053
אלטשולר שחם גמל לבני 50-60	18,441,472
אלטשולר שחם גמל לבני 50 ומטה	3,916,535
אלטשולר שחם גמל מניות	1,185,367
אלטשולר שחם גמל אג"ח ללא מניות	337,799
אלטשולר שחם גמל אג"ח ממשלות	101,260
אלטשולר שחם גמל אג"ח עד 15% במניות	435,120
אלטשולר שחם גמל כספי	92,336
סה"כ	31,568,942

2. קרנות השתלמות:

שם הקופה	סה"כ זכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר 2018
אלטשולר שחם השתלמות כללי	26,772,872
אלטשולר שחם השתלמות מניות	2,348,669
אלטשולר שחם השתלמות כללי ב'	1,613,184
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ללא מניות	367,312
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח ממשלות	148,262
אלטשולר שחם השתלמות כספית	97,736
אלטשולר שחם השתלמות אג"ח עד 15% במניות	6,324,593
אלטשולר שחם השתלמות הלכה	3,323
סה"כ	37,675,951

3. קופות מרכזיות לפיצויים:

שם הקופה	סה"כ זכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר 2018
אלטשולר שחם פיצויים כללי	683,086
אלטשולר שחם פיצויים אג"ח ללא מניות	41,881
אלטשולר שחם פיצויים כספי	1,123
אלטשולר שחם פיצויים אג"ח עד 15% במניות	188,915
סה"כ	915,005

4. קופות גמל להשקעה :

שם הקופה	סה"כ זכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר 2018
אלטשולר שחם חיסכון פלוס כללי	2,311,320
אלטשולר שחם חיסכון פלוס מניות	982,362
אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח עד 15% במניות	330,124
אלטשולר שחם חיסכון פלוס אג"ח ללא מניות	48,170
אלטשולר שחם חיסכון פלוס כספי	21,627
אלטשולר שחם חיסכון פלוס הלכה	6,735
סה"כ	3,700,338

5. קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד :

שם הקופה	סה"כ זכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר 2018
אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מועט	228,910
אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון בינוני	497,537
אלטשולר שחם חיסכון לילד לחוסכים המעדיפים סיכון מוגבר	1,075,647
אלטשולר שחם חיסכון לילד הלכה	193,847
סה"כ	1,995,941

6. קרנות פנסיה :

שם הקרן	סה"כ זכויות עמיתים ליום 31 בדצמבר 2018
אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 ומטה	43,076
אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 עד 60	17,203
אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 60 ומעלה	8,470
אלטשולר שחם כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה קיימים	285
אלטשולר שחם כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה	2,125
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 ומטה	3,186,647
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 עד 60	314,099
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 60 ומעלה	71,182
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה הלכה	30,507
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול מניות	25,642
אלטשולר שחם מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה קיימים	14,610
אלטשולר שחם מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה	5,359
סה"כ	3,719,205

מספר חשבונות עמיתים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2018:

סה"כ	מעסיקים	עצמאיים	שכירים	שם הבנק/הגוף המתפעל	שם הקופה
323,006	-	145,661	177,345	בנק לאומי	אלטשולר שחם גמל
508,227	-	61,577	446,650	בנק לאומי	אלטשולר שחם השתלמות
2,275	2,275	-	-	בנק לאומי	אלטשולר שחם מרכזית לפיצויים
77,881	-	77,881	-	בנק לאומי	אלטשולר שחם חיסכון פלוס
817,637	-	-	817,637	בנק לאומי	אלטשולר שחם חיסכון לילד
4,366	-	199	4,167	תפעול גמל	אלטשולר שחם פנסיה כללית
47,597	-	5,827	41,770	תפעול גמל	אלטשולר שחם פנסיה מקיפה
1,780,989	2,275	291,145	1,487,569		סה"כ

אירועים מהותיים**א. אירועים מהותיים בתקופת הדו"ח:**

- ביום 1 בינואר, 2018 סיימה גב' עדי גולד את תפקידה כסמנכ"ל השירות בחברה ובמקומה מונתה הגב' מיטל ברנע.
- ביום 16 בפברואר, 2018, סיים מר גונן צדיק את תפקידו כסמנכ"ל תפעול בחברה ובמקומו מונתה הגב' ענת כנפו-תבור לתפקיד סמנכ"ל קרן הפנסיה ותפעול.
- ביום 28 במרס, 2018, מונתה הגב' עדי גולד למנהלת סיכונים תפעוליים של החברה.
- לפירוט אודות מסגרות אשראי והלוואות שנלקחו/נפרעו במהלך תקופת הדוח ראה פרק 2 סעיף 5 לדוח זה.
- ביום 29 במאי, 2018 אושרה הארכת תקופת החו"ז בין החברה לחברת אלטשולר שחם פרופרטיז בע"מ מתקופה של חצי שנה לתקופה של שנתיים.
- ביום 31 במאי, 2018 סיים מר אריאל קרן את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה וכיו"ר ועדת הביקורת ובמקומו מונה מר קובי רוזין אשר החל את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה וכיו"ר ועדת הביקורת ביום 1 ביוני, 2018.
- ביום 1 ביוני, 2018 נכנס לתוקפו תקנון חדש לקרן הפנסיה המקיפה. התקנון בהתאם לחוזר הכולל הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בו נקבע נוסח אחיד לתקנון המחייב את קרנות הפנסיה בשוק. התקנון משנה את אופן חישוב זכויות עמיתים בנושאים שונים, כגון: שכר מבוטח וקובע, מסלולי הביטוח בקרן, מתן אפשרות לבחירת גיל תום תקופת ביטוח, עדכון נכות כפולה.
- ביום 14 באוקטובר, 2018 זכתה קרן הפנסיה של החברה "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה" כאחת מארבע קרנות הפנסיה הנבחרות שנקבעו בהליך תחרותי של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. הקרן תפעל כקרן נבחרת מיום 1 בנובמבר, 2018 ועד ליום 31 באוקטובר, 2021. במהלך תקופה זו, שיעור דמי הניהול שתגבה החברה ממצטרפים חדשים לקרן הנבחרת לא יעלה על 0.1% מהיתרה הצבורה ועל 1.49% מההפקדות ובאשר למקבלי קצבת זקנה שיעור דמי הניהול לא יעלה על 0.3%. שיעור דמי הניהול שייגבו מעמיתים שיצטרפו לקרן ברירת המחדל יוותר בתוקפו למשך 10 שנים ממועד הצטרפותם לקרן.

ב. אירועים לאחר תקופת הדו"ח:

- בהמשך לאמור בבאור 14ג' (3) לדוחות הכספיים השנתיים, ביום 28 פברואר, 2019 ניצלה החברה סך של 2 מליון ש"ח נוספים מתוך מסגרת האשראי בסך של 50 מליון ש"ח מחברת אלטשולר שחם שירותי ניהול בע"מ.
- ביום 3 במרס, 2019 אישר דירקטוריון החברה הסכמי התקשרות עם צדדים קשורים: התקשרות בהסכם לשיווק מוצרים פנסיוניים מול אלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ ותיקון הסכם התקשרות עם חברת ג'נריקס תוכנה בע"מ לצורך עדכון תעריף השירותים.
- ביום 17 באפריל, 2019 אישר דירקטוריון החברה בהתאם להמלצת ועדת תגמול לעדכן את שכרו של מנכ"ל החברה, שהינו מבעלי מניותיה של החברה, לסך של 2,246 אלפי ש"ח בשנה.

- ביום 15 במאי, 2019, אישר דירקטוריון החברה את התקשרות החברה בהסכמים הבאים עם צדדים קשורים לחברה, בתוקף החל מיום 1 בינואר, 2019: התקשרות בהסכם מול אלטשולר שחם פרופרטיז בע"מ המגדיר את השירותים הניתנים ע"י החברה לאלטשולר שחם פרופרטיז בע"מ ואת התמורה בגינם; התקשרות בהסכם מול אלטשולר שחם בע"מ המגדיר את השירותים הניתנים ע"י החברה והתמורה בגינם ואת השירותים הניתנים לחברה ע"י אלטשולר שחם בע"מ והתמורה בגינם; עדכון הסכם מול אלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ המגדיר את ההתחשבות בין חברה לאלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ בגין מימון חסויות ספורט.
- כמו כן, אישר דירקטוריון החברה את ביטול הסכם השירותים בין החברה לבין פרפקט (י.נ.א) שוקי הון בע"מ.
- במסגרת הסכמים אלו, עודכנו בין היתר, התמורה המשולמת לאלטשולר שחם בע"מ בגין ריכוז שירותי הניהול לסך של 3.1 מיליון ש"ח בשנה, וכן עודכנו שיעורי העמסות בגין עובדים ומחלקות מסוימות בהתאם לפעילותם בפועל.
- ביום 15 במאי, 2019, הקצתה החברה 134,082 מניות ללוינשטיין יאיר אחזקות בע"מ ולאטשולר שחם אחזקות גמל בע"מ כנגד הזרמת הון לחברה בהיקף של 70 מיליון ש"ח.
- ביום 15 במאי, 2019, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה בסך של 102 מיליון ש"ח.
- ביום 15 במאי, 2019, אישר דירקטוריון החברה הגשה של טיוטה ראשונה של תשקיף הנפקה ראשונה לציבור בדרך של הצעת מכר של מניות החברה.
- ביום 15 במאי, 2019, אימץ דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה בכפוף להוראות הדין, עמידה בדרישות ההון המזערי והמגבלות החלות עליה מכוח הסכמי המימון, ובכפוף לשיקול דעתה הבלעדי של החברה, החברה תחלק לבעלי מניותיה מדי שנה, דיבידנד שנתי של לפחות שבעים וחמישה אחוזים (75%) מהרווחים הראויים לחלוקה בחברה לאותה שנה.
- ביום 15 במאי, 2019, אימץ דירקטוריון החברה מדיניות תרומות לפיה החברה תהיה רשאית לתרום בכל שנה, סכום שלא יעלה על 5.4 מיליון ש"ח, למטרה אחת או מספר מטרות.
- ביום 20 במאי, נטלה החברה 30 מיליון ש"ח מתוך מסגרת האשראי העומדת לרשותה מבנק לאומי לישראל בע"מ.
- ביום 12 ביוני, 2019 אישר דירקטוריון החברה תכנית אופציות לעובדים, לנושאי משרה ולנותני שירותים בחברה ובחברות קשורות לה.
- ביום 12 ביוני, 2019 אישרו דירקטוריון וועדת התגמול של החברה מדיניות תגמול ביחס לנושאי המשרה בחברה.
- ביום 12 ביוני, 2019 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם התקשרות מול אלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ.
- ביום 16 ביוני, 2019 נחתם תיקון להסכם הלוואה מול בנק לאומי לישראל בע"מ, לפיו חלוקת דיבידנד בשנת 2019, בסכום אשר לא יעלה על 102 מיליון ש"ח, לא תהא מותנית בעמידה בתנאי השעבוד המורחב כמפורט בהסכם.

- ביום 25 ביוני, 2019 אישרה האסיפה הכללית של החברה את פיצול הון המניות הרשום של החברה באופן שכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. פוצלה ל-100 מניות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. כל אחת.
- ביום 26 ביוני, 2019, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה בסך של 8 מיליון ש"ח.

ג. הליכים משפטיים:

נכון ליום 31 בדצמבר, 2018 מתנהלים נגד החברה ההליכים המשפטיים הבאים:

- ערעור על פסק דין שניתן בבקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית של עמית לשעבר אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב בסך של 140,000 אלפי ש"ח. התובענה נסובה על טענות בדבר הפסד תשואה במעבר בין מסלולי השקעה בקופת גמל. בית המשפט דחה את הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית במלואה, לאחריה הומצא לחברה כתב ערעור על פסק הדין אשר הוגש לבית המשפט העליון. לאחר תקופת הדוח, ביום 20 בפברואר, 2019, ניתן פסק דין הדוחה את הערעור ללא צו להוצאות.
- בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז ונסובה על טענות בדבר העלאת דמי ניהול ללא מתן הודעה מוקדמת בניגוד להוראות הדין. המבקש אינו מכמת את התביעה ומשכך לא ניתן להעריך את סכום התובענה. ביום 25 בספטמבר, 2018 ניתנה החלטה המורה על העברת הדיון לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. בהסתמך על הייעוץ המשפטי שקיבלה החברה, נוכח השלב המקדמי שבו מצויה התביעה, טרם ניתן להעריך את סיכוייה.
- עתירה אשר הוגשה לבית המשפט העליון ונסובה על הטענה, כי הוראות תקנון קרן פנסיה מקיפה חדשה יוצרות אפליה מגדרית בכך שמורות לשלם לנשים פנסיית נכות עד הגיען לגיל 64 ולגברים עד הגיעם לגיל 67. העתירה הוגשה תחילה נגד הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ונגד חברת כלל פנסיה וגמל (להלן: "כלל"), אך לאחר שהוגשה בקשה על ידי כלל לצרף לעתירה גופים מוסדיים נוספים בטענה שהוראות תקנון קרן פנסיה מקיפה חדשה חלות גם עליהם, צורפה גם החברה כמשיבה לעתירה. בהסתמך על הייעוץ המשפטי שקיבלה החברה, החברה בדעה כי הסיכוי שהעתירה תדחה גבוה מ-50%.
- תביעה אשר הוגשה לבית משפט השלום בתל אביב, בסך כולל של 534 אלפי ש"ח, על רקע טענות התובעת, כי ניתן לה ייעוץ פנסיוני שגוי על ידי סוכן פנסיוני מטעמה בנוגע לכספי בעלה המנוח, אשר היו צבורים בקרן השתלמות על שם המנוח ונמשכו והופקדו בקופת גמל על שם התובעת. לטענת התובעת, החברה הייתה צריכה להתערב בייעוץ ולהתריע בפניה, כי הייעוץ שקיבלה מהסוכן הפנסיוני שגוי. החברה מצויה בשלביה הראשונים של למידת התביעה ומשכך בדעה, כי טרם ניתן להעריך את סיכוייה.
- בשל תחום עיסוקה, מקבלת החברה במהלך העסקים הרגיל פניות מלקוחות הכוללות טענות שונות. חלק מהפניות עלולות להוביל להגשת תביעות משפטיות כנגד החברה. נכון למועד חתימה על הדוח, לא קיימות תביעות בסכומים מהותיים מעבר למפורט לעיל.

בתקופת הדוח הגיעו לסיומם ההליכים המשפטיים הבאים:

- ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב בתביעה של סוכן כנגד החברה בנוגע לתשלומים שונים המגיעים לסוכן מהחברה. ביום 3 ביוני, 2018 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור ללא צו להוצאות.
- בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב בגין נזק לא ממוני. התביעה נסובה על טענות בדבר איתור ויידוע מוטבים ובדבר פגיעה בפרטיות המוטבים כאשר נשלחים דוחות ומכתבים לכתובות של עמיתים שנפטרו. ביום 12 בפברואר 2018 הגישה המבקשת בקשה למחיקת בקשת האישור (והתביעה), ללא צו להוצאות. וביום 9 במאי, 2018 ניתן פסק דין המאשר את הסתלקות המבקשת מן הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ללא צו להוצאות.

פרק 6: תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לפירוט אודות האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים ראה סעיף י"ד בפרק ג' בדוח על עסקי התאגיד של החברה.

הצהרה (certification)

אני, יאיר לוינשטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, ככל שקיימת, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26.06.2019

יאיר לוינשטיין
מנכ"ל

הצהרה (certification)

אני, שרון גרשביין, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, ככל שקיימת, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26.06.2019

שרון גרשביין
משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה